

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจ ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนจังหวัด 9 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทักษะของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจ

ทักษะของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจ ได้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ความชัดเจนของแผนการถ่ายโอนภารกิจ ความพร้อมของบุคลากร ความพร้อมด้านเทคโนโลยี และความเพียงพอของงบประมาณ ผลการศึกษาพบว่า

ความชัดเจนของแผนการถ่ายโอนภารกิจในภาพรวมอยู่ในระดับที่ชัดเจน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ชัดเจน ได้แก่ การวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และศิลป วัฒนธรรม จารีต ประเพณี และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และกลุ่มที่ไม่แน่ใจ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมคุณภาพชีวิต และรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ความพร้อมของบุคลากรในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจอยู่ในระดับปานกลาง จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างพบว่า ด้านบุคลากรมีปัญหาเกี่ยวกับการไม่ต้องการ โอนย้ายของบุคลากรจากหน่วยงานต้นสังกัด ความพร้อมในด้านความรู้ของบุคลากรและกรอบอัตรากำลัง ซึ่งแม้ว่าในปัจจุบัน อบจ. จะมีอัตรากำลังเพียงพอกับการกิจ แต่ยังไม่มีการบรรจุบุคลากรตามกรอบอัตรากำลังอย่างครบถ้วน หากมีการบรรจุบุคลากรตามกรอบอัตรากำลังก็จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความพร้อมด้านเทคโนโลยีในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางโดย ภารกิจที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว และภารกิจที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ความเพียงพอของงบประมาณ ในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจอยู่ในระดับปานกลางจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างพบว่า รายได้หลักของ อบจ. มาจากการจัดเก็บภาษีอากร การใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบจ. เช่น ให้เช่าที่ดิน เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ และเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านตัวบุคคล และตัวแปรแวดล้อม ต่อความพร้อมของ อบจ. ในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจ จากการทดสอบสมมติฐานได้ผลการทดสอบสมมติฐานดังนี้

ตารางที่ 45 แสดงข้อสมมติฐาน และผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีเพศต่างกันจะมีทัศนคติต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรับการถ่ายโอนภารกิจแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีอายุต่างกันจะมีทัศนคติต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรับการถ่ายโอนภารกิจแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
3. ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีทัศนคติต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรับการถ่ายโอนภารกิจแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
4. ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่างกันจะมีทัศนคติต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรับการถ่ายโอนภารกิจแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
5. ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่างกันจะมีทัศนคติต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรับการถ่ายโอนภารกิจแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 45 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
6. ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจต่างกันจะมีทัศนคติต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรับการถ่ายโอนภารกิจแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
7. ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจต่างกันจะมีทัศนคติต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรับการถ่ายโอนภารกิจแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
8. ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสบการณ์ในการอบรมเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจต่างกันจะมีทัศนคติต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรับการถ่ายโอนภารกิจแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจ ได้แก่ ระดับการศึกษา ระดับการรับรู้ข่าวสาร ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและประสบการณ์ในการอบรมเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ ผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเกี่ยวกับการปรับปรุงความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจพบว่าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาในระดับกฎหมาย หรือนโยบายของรัฐบาล

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ความพร้อมในการรับการถ่ายโอนภารกิจ โดยศึกษาจากทัศนคติผู้บริหารและสมาชิกสภา อบจ. สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

- 1. ปัจจัยส่วนบุคคลต่อทัศนคติของผู้บริหารและสมาชิกสภา อบจ. พบว่า
 - 1.1 เพศ อายุ และตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่มีผลต่อทัศนคติของผู้บริหารและสมาชิกสภา อบจ. ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของทัศนคติของผู้บริหารและสมาชิกสภา อบจ. ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะความพร้อมในการรับการถ่ายโอนอำนาจสู่ท้องถิ่น: ศึกษาจากความคิดเห็นของคณะเทศมนตรีในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 - 1.2 ระดับการศึกษามีผลต่อทัศนคติของผู้บริหารและสมาชิกสภา อบจ. ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพล ฟองงาม (2541) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหาร

ส่วนตำบลต่อบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอุบลราชธานี

ระยะเวลาในดำรงตำแหน่ง ไม่มีผลต่อทัศนคติของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งนี้ เนื่องจากแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้ประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2543 ทำให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงมีโอกาสดำเนินการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจสู่ท้องถิ่นจากทางราชการ ในปี 2543 – 2545 ประกอบกับในช่วงระยะดังกล่าว ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจสู่ท้องถิ่น ได้ปรากฏแก่สาธารณชนโดยทั่วไป จึงทำให้ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงไม่มีผลกับทัศนคติของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ต่อการถ่ายโอนภารกิจสู่ท้องถิ่นแต่อย่างใด

2. ปัจจัยแวดล้อมต่อทัศนคติของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพบว่า

2.1 จำนวนครั้งที่ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เข้ารับการฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจสู่ท้องถิ่น มีผลต่อทัศนคติของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แสดงให้เห็นว่าหลังจากที่มีการประกาศใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 แล้ว ราชการส่วนกลางซึ่งประกอบด้วยกระทรวง และกรมต่างๆ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการโอนภารกิจสู่ท้องถิ่นในขณะเดียวกันก็ได้อบรมสัมมนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความพร้อมในการเตรียมการรองรับการถ่ายโอนภารกิจ ที่มีจำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรมสัมมนา ต่างกันจึงมีความคิดเห็นต่อการถ่ายโอนภารกิจสู่ท้องถิ่น ของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจมีผลต่อทัศนคติของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จดลอง เรียวแรง (2543) ที่ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารตำบลต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นภายใต้รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540

2.3 ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น มีผลต่อทัศนคติของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แสดงให้เห็นว่าจากการที่ได้รับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจสู่ท้องถิ่น และการได้รับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจสู่ท้องถิ่น ทำให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ ดังนั้นจึงมีความ

สอดคล้องกันระหว่างการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ การเข้ารับการอบรมสัมมนา เกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

3. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจตามทัศนคติผู้ให้ข้อมูลหลักจากการสัมภาษณ์เจาะลึกสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

3.1 ด้านความชัดเจนของแผนการถ่ายโอนภารกิจ ควรมีการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจ ซึ่งมีความซ้ำซ้อนกันให้เกิดความชัดเจน ในภารกิจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

3.2 ด้านความพร้อมของบุคลากรในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจ ควรดำเนินการถ่ายโอนภารกิจไปพร้อม ๆ กับการถ่ายโอนบุคลากร และงบประมาณ โดยออกข้อกำหนดให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต และด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

2. ควรจัดประชุม สัมมนาร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบและหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันหาปรับปรุงแนวทางในการถ่ายโอนงานบุคลากร และงบประมาณให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรทำการศึกษาวิจัยในภาคอื่นต่อไป เพื่อขยายผลให้เห็นภาพรวมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ

2. ทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเจาะลึกในภารกิจแต่ละด้านเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก

3. ทำการศึกษาวิจัยกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น ๆ เพื่อนำผลมา

เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่น